

tek és nemzetiségek viszonyát a haza és magyar nemzet érdekeivel kiegyeztetőleg általános figyelmet és nagy tetszést aratott beszédben fejtegeté. Egyike volt e szép beszéd, ugy tartalom mint előadás tekintetében, a legsikerültebbeknek, melyek e nagyfontosságú javaslat fölött a képviselőházban tartottak. — Latinovics finom műveltségü s igen szeretetreméltó egyéniség.

Lukács Béla.

Lukács Béla született 1847-ben, Zalatnán, az erdélyi bányavárosban, vagyonos nemes családból. Atyja, anyja s testvérei a zalatnai 1848-ki katasztrófa alkalmával az oláhok által megölettek, összes vagyonuk felprédáltatott, — Lukács Béla, a család legifjabb sarja, csodával határos véletlen által menekült. —

Gymnasiumot Gyulafehérvárrt, jogot Budapesten végzett, mindenütt kitünő sikerrel.

Korán irodalmi térre lépett. Előbb szép-irodalmi téren, később komolyabb, katonai, történelmi, de kivált pénzügyi, adózási és nemzetgazdasági tanulmányokkal.

Néhány évig az állami számvévőszéknél, és a m. k. pénzügyminiszteriumnál hivataloskodott, közvetlenül Kerkápoly pénzügym. mellett, ki fontos munkákat bizott reá s többször fontosabb tárgyalások alkalmával Bécsbe vitte.

1872-ben képviselővé választatván, a pénzügyminiszteriumban viselt állásáról lemondott. — Azóta a képviselőháznak állandóan tagja. — Most Gyulafehérvárt képviseli már másodizben.

Mint képviselő, tagja volt a Ghyczy-féle adóügyi bizottságnak 1874-ben, s azóta a pénzügyi bizottságnak állandó tagja. — Ezenkívül

Lukács Béla.

előbb Hunyadmegye, most Alsófehérmegye törvényhatósági bizottságának tagja. — Tagja az erdélyi róm. kath. Status-gyűlésnek is, hol tevékeny részt vesz. — Tagja a m. t. Akademia statisztikai és nemzetgazdasági bizottságának.

Nagyobb munkái és értekezései: A magyar keleti vasut, 1870; Az arany rabjai, 1872; az 1848/49-ki pénzügy, 1871; Ausztria és Magyarország pénzügyei és adórendszere, 1876; a Horvát-Szlavonországokkal fenálló pénzügyi viszony, 1879; a posta és távirida-intézmény tíz évi fejlődése, 1880; az osztrák-magyar bankról. 1882.

Sajtó alatt: Allamháztartás és adózás Európa nevezetesebb országaiban, 5 kötetre tervezett nagy munka.

Lukács Béla az ország s a magyar parlament legkitünőbb pénzügyi kapacitásainak egyike. Szakmájában oly alapos, tudományos készütsége van, mint kevésnek másnak. Sokat olvasott és tanult — és sokat is tud, de azért a nyegleségnek, fitogtatási váagnak nyoma sincs benne. Ellenkezőleg, a csendes és szerény emberek közé tartozik. Nem mindegyre s nem minden áron szerepel, de aztán mikor fellép, tesz vagy beszél, annak súlya, nyomatéka van. Már tanuló korában fényes jövőt jósoltak neki tanárai és tanuló társai egyaránt, kik közül egy fővel magaslott ki. Azon művészetben, hogy kevésből sokat produkálni s magát többnek mutatni akarja, mint a mi, épenséggel nem járatos. Nincs is arra szüksége, mert mesterséges fogások nélkül is nagy tehetsége, gazdag tudományos ismeretei s általában egyéni súlyánál és értékénél fogva amugy is érvényesíti magát.

Míg a mérsékelt ellenzékhez tartozott, annak vezérférfiai sorában harczolt s közgazdasági és budget-beszédei által tünt ki. Aggályai voltak az Ausztriával ujabban létrejött kiegyezési mű hordereje és hatásai tekintetében; szerencsére azok azonban nem valósultak meg s másfelől belátva a mérsékelt ellenzék meddőségét, attól megvált s a szabadelvű párthoz csatlakozott, minek némi igazolása látható a Lukács Bélától fenebb közlött jeles pénzügyi cikkben is. Nagy nyereség volt pártunkra, Lukács Béla hozzánk csatlakozása, de annál nagyobb veszteség a mérsékelt ellenzékre. Érezte ezt igen jól annak vezére: Szilágyi Dezső, ki a mult ülésszakban egész epével rontott Lukácsra, midőn ez mint előadó fungált a házban, de Lukács B. oly ügyesen, szellemesen és talpraesetten replikázott vissza, hogy az ellenzéki vezér ez összetűzésből is erkölcsi vereséggel volt kénytelen visszavonulni.

Ép oly jelentékeny ember Lukács Béla a szakirodalom terén is, mint a törvényhozás termében. Fenebb csak épen nagyobb munkáit említők, melyeken kívül egész sorozatát képes felmutatni a kisebb műveknek s azon felül a napi sajtóban, mint munkatárs, később mint szerkesztő élénk tevékenységet fejtett ki.